

یک دریا آر امش در سواحل طلایی جنوب؛

جنوبی تر از جنوب

***سر آغاز - مجتبی گهستونی**

نوجوان بودم که در بندر جاسک سوار بر قایق شدیم تا به کیش سفر کنیم. سفری بی‌نهایت هیجانی را تجربه می‌کردیم. قایق کوچک‌مان با سرعت، موج‌های خلیج‌فارس را می‌شکاف و با دل به دریا زدن و گذر از لنج و کشتی، ما را به کیش می‌برد. سرعت قایق موتوری و غرش موج‌ها و تکان‌ها مجال نمی‌داد تا حتی با کنار دستی‌مان حرف بزنیم.

بسیست سال قبل بود که در یک سفر کاری با همکاران خبرنگار و به دعوت بندار کشتی‌رانی خوزستان راهی خورموسی شدیم. اما ده سال قبل بود که برای نگارش کتاب گردشگری خوزستان دور مفصلی در حاشیه خلیج‌فارس در مقطع خوزستان از سواحل ماهشهر تا هندیجان زدم. بعدش هم که همراهی با گروه فیلم سازی «میر مهنا» و همراهی با یک لنج ماهی گیری برای ساخت یک مستند مرا بیشتر با خلیج‌فارس آشنا کرد و اندکی بعد هم سفر به قشم و بندرعباس و در نهایت خواندن کتاب «بندرعباس و خلیج فارس» تألیف محمدعلی سدید السلطنه موجب شد تا پیوندهایم بیش از پیش عمیق‌تر شود.

بچه جنوب بودن و این همه شیفته دریا و خلیج بودن نوبره والا. برای شما هم نام جنوب تداعی شد فقط بازار و پاساز و ته لنجی به ذهنتان خطور نکنه. اما عاشق که باشی تا اعماق وجود پیش می‌روی، جوری که متوجه می‌شوی خلیج‌فارس باقیمانده دریاهای دوران سوم زمین‌شناسی است که تمام ناحیه زاگرس را می‌پوشانده است. هم‌زمان با چین خوردگی‌های اواخر دوران سوم و بالاآمدگی تدریجی زاگرس، آب‌ها کم‌کم به سمت جنوب، عقب نشسته و تقریباً در محدوده کنونی به صورت خلیج‌فارس باقی مانده است. شواهد پیکرشناسی و رسوب‌شناسی از جمله وجود تپه‌های ماسه‌ای در کف خلیج‌فارس، بیانگر خشک شدن کامل آن در ۲۰ تا ۳۰ هزار سال پیش است.

از ماچول تا ماهشهر

اما اگر بخواهیم سفرمان را از ماهشهر آغاز کنیم و با گردشگری دریایی سواحل خلیج‌فارس را مرور کنیم باید از «خور» وارد این پهنه آبی شویم. به گفته کارشناسان به دلیل وجود فرآیندهای مختلف شکل‌ساز در سواحل خلیج‌فارس اشکال متعددی شکل گرفته است که یکی از این اشکال ژئومورفیک، خورها می‌باشند. خورها در واقع بخش نیلمه بسته‌ای از آب است که یک راه آزاد ارتباطی با دریا دارد و آب دریا با آب زهکشی شده از خشکی مخلوط می‌شود. خور را بخش رو به دریای یک دره غرق شده در نظر می‌گیرند که در آن تحت تاثیر جزر و مد، آب شور دریا و آب شیرین خشکی با هم مخلوط می‌شوند.

شهرستان ماهشهر یکی از بنادر قدیم کرانه خلیج‌فارس در استان خوزستان می‌باشد. به روایتی این شهرستان در زمان ساسانیان و در سال ۲۳۱ میلادی در زمان اردشیر اول بنا گردید. در صورتی که طبق آخرین مطالعات باستان‌شناسی که در سال ۱۳۹۴ به ثبت ملی رسیده است

بندر ماهشهر ۳۰۰۰ هزار سال قدمت دارد. بندر ماهشهر از زمان هخامنشیان تا به امروز در چهار محل بنا شده است که آخرین محل قبل از بندر ماهشهر کنونی «تل کافرون» بوده است و بعد از تل کافرون شهر در تل کهباد (خیابان آیت الله سعیدی) بنا شده است. نام کهن این شهر ماچول بوده که بعدها به صورت ماشول و معشور در آمده است.

بندر ماهشهر تنها شهرستان در ایران است که دارای ۴ بندر می‌باشد. بندر امام بزرگترین بندر کشور از نظر توان ذخیره‌سازی انواع کالاها از قبیل محصولات فله‌ای خشک و مایع است.

اسکله مجیدیه اولین اسکله صادرات نفت خام ایران است که تا قبل از ساخته شدن تاسیسات خارک، بزرگترین بندر صادراتی نفت ایران بوده است. اسکله سیمایی هم برای صیادی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بندر هم سیف جهت پهلوگیری لنج‌های باری مدنظر قرار گرفته شده است. بر اساس بررسی‌های انجام شده، بیشترین خوریات ایران در شهرستان بندر ماهشهر قرار دارند. بلندترین جزر و مد دریای شهرستان بندر ماهشهر، بزرگترین جزر و مد در خلیج‌فارس است که خود جاذبه‌ای زیبا و بی‌نظیر در کل کشور است که شامل خورموسی، خور ۳ مایلی، خور سیف، خور غزاله، خور تیمور، خور مجیدیه است.

آبزیان دریای خورهای منطقه شامل گونه‌های زیادی از ماهی‌ها نظیر شوریده، راشگو، صبور، بیاح، میش ماهی، خارو، هامور، گیش‌ماهی، سنگسر، کفشک گرد، مید، حسون و کوسه ماهی و مارهای دریایی است. همچنین پستاندار دریایی خورهای منطقه بندر ماهشهر نظیر دلفین و گوژپشت می‌باشند. جزایر بندر ماهشهر به دلیل ساختار مناسب، زیستگاه مناسب و بالقو‌ای جهت زادآوری لاک‌پشتان دریایی است.

هندیجان، مهربان است

اگر از هر جای ایران زمینی گذرتان به هندیجان افتاد در این شهر بندری دو اسکله و بندر سجافی و بحرکان را ببینید. بندر هندیجان در خوزستان هم ۹۵ کیلومتر مرز دریایی با سواحل خلیج‌فارس دارد. از درون شهرستان هندیجان رودخانه زهره می‌گذرد و این مهم موجب شده تا مناظر طبیعی و زیبایی در آن شکل گرفته است.

بندر مهربوان که اکنون به نام بندر هندیجان تغییر نام داده از دوران باستان تاکنون توانسته رونق بسیار گسترده‌ای در اقتصاد و دریانوردی داشته باشد. همچنین در زمان شاهپور دوم نیروی دریایی عظیمی در منطقه خلیج‌فارس برقرار شد که بندر مهربوان (هندیجان) یکی از آن بنادر بوده است.

در کتاب جغرافیای تاریخی سرزمین‌های خلافت شرقی

کوشک، سرخو، میش ماهی، هامور، سنگسر، سبیتی و دختر ناخدا اشاره کرد.

پیشنهاد سفر در نوار ساحلی

نوار ساحلی خلیج فارس در جنوب، دارای مناطق طبیعی و بکر یا مراکز گردشگری است که گردشگرانی از هر سلیقه را به خود جذب می‌کند.

اگر شما نیز تمایل دارید از سواحل جنوبی ایران یا در واقع سواحل خلیج فارس را از نزدیک دیده و لذت ببرید می‌توانید تور مورد نظر خود به استان‌ها و جزایر جنوبی ایران را جستجو کنید و با مشاهده و مقایسه تورهای پیشنهادی ده‌ها آژانس معتبر، تور مورد نظر خود را انتخا کنید.

پلاژ و ساحل ماسه‌ای بندر دیلم در استان بوشهر از جمله سواحل گردشگری جنوب ایران و خلیج‌فارس است، که از آبراه اصلی دیلم تا خور چن را در بر می‌گیرد. از جمله امکانات این ساحل می‌توان به شنا در دریا، ساحل ماسه‌ای و نرم، قایق‌سواری، اسب‌سواری، موتورسواری، ماشین سواری و به پرواز در آوردن بادبادک بر فراز آسمان اشاره کرد. علاوه بر آن، در ایام نوروز، بازارچه‌های ساحلی با عرضه انواع اجناس ایرانی و خارجی در اطراف این ساحل برپا خواهد شد.

ساحل بندر امام حسن که ساحلی ماسه‌ای - صخره‌ای است، در ۳۰ کیلومتری جنوب دیلم قرار دارد. این ساحل به ساحل مریخی نیز معروف است.

ساحل بندر گناوه که از جاذبه‌های گردشگری استان بوشهر به شمار می‌رود، شامل امکانات گردشگری مانند شنا، قایق‌سواری، اسب‌سواری، پارک بازی کودکان است. علاوه بر آن، جذابیت‌های بصری مانند صدف، مرغان دریایی و قایق‌های کوچک صیادی در امتداد ساحل از دیگر زیبایی‌های این مکان به شمار می‌روند.

پارک ساحلی «ریشهر» که در بندر بوشهر قرار دارد، از زیباترین سواحل جنوبی کشور است که تفریحات بسیاری را از جمله قایق‌سواری، شنا و جت اسکی برای مسافران فراهم می‌کند. علاوه بر آن، صخره‌های مناسب سازی شده این ساحل، فضایی دلنشین با منظره خلیج‌فارس را برای اسکان مسافران رقم زده است.

بندر تاریخی «حماد» که در شمال شهر دیلم واقع شده است، از قطب‌های مهم اقتصادی در خلیج‌فارس شناخته می‌شد. ساحل این بندر نیز، با امکاناتی نظیر جاده دسترسی، روشنایی، دیوار حفاظتی و آلاچیق، زیستگاه جانورانی از جمله خرچنگ‌های رنگی و کوچک، صدف، گوش ماهی، حلزون و نوعی ماهی دوزیست به نام دشلمبو است.

منطقه حفاظت شده «مند» که منطقه‌ای جلگه‌ای و کویری است، از زیستگاه‌های مهم آهو در استان بوشهر به شمار می‌رود. علاوه بر آن، گونه‌های مختلف جانوری و پرندگان مانند خرگوش، روباه، گراز، کفتار، گرگ، فلامینگو، چکاوک، زنبور‌خوار، دراج و پرستوی دریایی نیز در این زیستگاه زندگی می‌کنند.

ساحل بندر «دیر»، یکی از زیباترین سواحل است که سه اسکله اصلی و معروف آن، صادر کننده ماهی و میگو به داخل و خارج کشور هستند.

جنوبی تر از جنوب

هر گردشگری که جنوب ایران را به عنوان مقصد تعیین می‌کند، می‌داند که یکی از مهم‌ترین دیدنی‌های آن، سواحل خلیج فارس است. دیدنی‌های جنوب و خلیج‌فارس هر گردشگری را به خود جذب می‌کند.

جنوب ایران هم از زیبایی و شگفتی‌های فراوانی برخوردار است که متأسفانه در معرفی و شناساندن آن به عنوان یکی از مقاصد گردشگری داخلی، کوتاهی شده است. منتها یادمان باشد سفر هم که می‌رویم پس نباید ردی پایی از ما در طبیعت به جا بماند.

جزیره هرمز با خاک و سواحل رنگی‌اش، امروزه به عنوان یک مقصد برای گردشگران مطرح است. ساحل گلگ و مفتق، دو ساحل بسیار بکر این جزیره زیبا محسوب

افزایش تعطیلات پایان هفته بحث خاصی ندارند و بیشتر بحث بر سر روز آن است.

ساماندهی تعطیلات با تعطیلی سراسری پنجشنبه‌ها در قالب لایحه دولت با عنوان اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری آذرماه سال گذشته به مجلس تحویل داده شد و اکنون درحالی در دستور کار کمیسیون اجتماعی مجلس قرار گرفته که بحث بر سر تعطیلی سراسری شنبه به جای پنجشنبه مطرح شده است.محسن بیرهادی نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی چندی پیش در حساب کاربری شخصی خود در توییتر نوشته بود: تعطیلی شنبه‌ها به‌جای پنج‌شنبه‌ها و بهره‌مندی تمامی نیروهای کار اعم از دولتی و بخش خصوصی، مطالبه بخشی از فعالان اقتصادی و مردم از مجلس است. با ارائه اصلاحیه‌ای بر لایحه دولت به کمیسیون اجتماعی، پیگیر هر دو مطالبه هستم. این امر به بهره‌وری، ارتباطات بین‌المللی و عدالت، کمک خواهد کرد.»

میراث فرهنگی

آمده اند، دو رشته از تپه های شنی در شمال و جنوب جزیره است. پوشش گیاهی این تپه‌ها، به ویژه در مناطق پست جزیره، از گیاهان «شورسند» و مقاوم در مقابل کم آبی است که به طور پراکنده رشد کرده‌اند.

در بندر لنگه جزیره «شتو»ر جزیره‌ای است غیر مسکونی که هیچ گونه فعالیتی در آن دیده نمی‌شود. پرندگان موجود آن شامل چهار گونه پرستوی دریایی است که در جزیره تولید مثل می‌کنند. در این جزیره تعداد زیادی مار سمی سیاه رنگو کوچک که معمولاً زیر شن مخفی می‌شوند، مشاهده شده است و به همین جهت به جزیره ماران نیز معروف است. هم چنین لاک پشت‌های دریایی در سواحل آن تخم گذاری می‌کنند.

بسیاری از مسافران جزیره کیش، سفر هوایی را ترجیح می‌دهند. سفر کردن به کیش آن هم با هواپیما ساده‌ترین و احتمالاً در دسترس‌ترین راهی است که گردشگران پیش رویشان دارند. با خرید بلیط هواپیما به صورت هوایی به کیش سفر کنید.

با این حال سفر زمینی به کیش هم لطف خودش را دارد؛ از هر سمت ایران که بخواهیم به جنوب و به سوی جزیره زیبای خلیج‌فارس حرکت کنیم، بدون شک مسیری دیدنی در انتظارمان است. همین مسیر و همین ماجراجویی است که بسیاری را ترغیب می‌کند به جای آنکه یکی دو ساعت به کیش بروند، ساعت‌ها در راه باشند. ساحل مرجانی کیش در بخش شرقی جزیره واقع شده است و یکی از زیباترین و پرترفدارترین جاذبه‌های آن به شمار می‌رود. در نوار ساحلی، آلاچیق ها و درختان نخل را می‌بینید که در پس‌زمینه منظره ای چشم‌انداز ردیف شده‌اند. تماشای غروب آفتاب از اینجا تجربه‌ای فراموش نشدنی است.

دوچرخه‌سواری در کیش بی دردسرترین و آرام بخش‌ترین جاذبه این سفر است. مسیر دوچرخه‌سواری یکی از طولانی‌ترین و خوش منظره‌ترین مسیرهای دوچرخه سواری است. در سرتاسر این مسیر ۷۵ کیلومتری، هیچ ماشینی جلوی راه‌تان نخواهد بود و می‌توانید با خیال راحت هرجا که دلتان خواست ترمز کنید و از آب‌های نیلگون خلیج‌فارس عکس‌های هنری بگیرید.

باورتان میشه که در کیش می‌توانید از سازه‌ای زیر زمینی بازدید کنید؟ خب ایرانیان قدیم برای مقابله با بحران آب قنات‌ا حفر می‌کردند. کاریز یکی از جاهای دیدنی کیش است که می‌توانید در این تونل‌های زیرزمینی قدم بزنید و چگونگی سیستم قنات را از نزدیک ببینید. در این سازه باستانی برای جذب گردشگر غرفه های صنایع دستی و یک جایخانه سنتی نیز برپا شده است.

